

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 15/01/2018

Αριθ. Πρωτ. : 4495 - 15/01/2018

Ταχ. Δ/ση : Κάνιγγος 20
Ταχ. Κώδικας : 10181
Πληροφορίες : Άννα Αναγνώστου
Τηλέφωνο : 210 389 3322
Fax : 210 381 7151
Email : aanagnostou@eprocurement.gov.gr

ΠΡΟΣ : Ως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή του άρθρου 79Α του ν. 4412/2016 (Α'147) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών»

Με την παρ. 13 του άρθρου 107 του ν. 4497/2017 (Α'171) ο οποίος δημοσιεύθηκε στις 13.11.2017, προστέθηκε μετά το άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), νέο άρθρο 79Α, με το οποίο ρυθμίζεται το ζήτημα της υπογραφής του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) και του Τυποποιημένου Έντυπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και εισάγεται η δυνατότητα υποβολής τους με μόνη την υπογραφή του, κατά περίπτωση, νομίμου εκπροσώπου του υποψήφιου οικονομικού φορέα ή αρμοδίου εξουσιοδοτημένου προς τούτο φυσικού προσώπου.

Οι διατάξεις του άρθρου 79Α του ν. 4412/2016, εφαρμόζονται σε όλες τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως κριτηρίου ανάθεσης για τις οποίες απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, η υποβολή ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ από τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς ως προκαταρκτική απόδειξη ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 73 και 74 του ν. 4412/2016 και τα κριτήρια επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77 του ν. 4412/2016, όπως αυτά εξειδικεύονται από τις αναθέτουσες αρχές στα έγγραφα της σύμβασης.

Σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 107 του ν. 4497/2017, οι διατάξεις του νεοεισαχθέντος άρθρου 79Α, έχουν εφαρμογή «...και για τις διαδικασίες σύναψης που είναι σε εξέλιξη και είναι στο στάδιο πριν την κατακύρωση».

Για λόγους ομοιόμορφης εφαρμογής των διατάξεων του νέου άρθρου 79Α από τις αναθέτουσες αρχές, διευκρινίζεται ότι ως «στάδιο πριν την κατακύρωση» νοούνται όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης που προηγήθηκαν της έκδοσης της απόφασης με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα του ελέγχου των δικαιολογητικών του άρθρου 103, ήτοι της απόφασης κατακύρωσης του άρθρου 105, παρ. 1 του ν. 4412/2016.

Η διάταξη δεν καταλαμβάνει διαδικασίες μετά την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης.

Κατά συνέπεια, για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4497/2017 (13.11.2017) ήταν σε εξέλιξη και σε στάδιο που προηγείται της έκδοσης της απόφασης κατακύρωσης, σύμφωνα με τα ως άνω αναφερόμενα, οι αναθέτουσες αρχές προβαίνουν αυτεπάγγελα σε ανάκληση ή τροποποίηση α) τυχόν εκδοθεισών αποφάσεων κατά το μέρος με το οποίο απορρίφθηκαν προσφορές οικονομικών φορέων των οποίων τα υποβληθέντα ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, κατά περίπτωση, δεν έφεραν την υπογραφή όλων των υπόχρεων προς τούτο προσώπων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, β) τυχόν εκδοθεισών αποφάσεων οι οποίες ενσωματώνουν τα αποτελέσματα των τελευταίων.

Για την ανάκληση ή τροποποίηση απαιτείται, το κατατεθειμένο στα δικαιολογητικά συμμετοχής ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, των οικονομικών φορέων των οποίων η προσφορά απορρίφθηκε, να φέρει την υπογραφή των προβλεπόμενων στο άρθρο 79Α προσώπων.

Τα ως άνω αναφερόμενα εφαρμόζουν και στις περιπτώσεις στις οποίες εξετάζεται η συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 και των κριτηρίων επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77 του ν. 4412/2016, ήτοι στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 78, καθώς και στην περίπτωση της υπεργολαβίας σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 131 του ν. 4412/2016.

Μετά την ανάκληση ή τροποποίηση των τυχόν εκδοθεισών αποφάσεων, οι αναθέτουσες αρχές προβαίνουν στη διενέργεια των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης για τον οικονομικό φορέα του οποίου η προσφορά απορρίφθηκε, όπως αυτά έχουν εξειδικευθεί στα έγγραφα της σύμβασης και αξιολογούν το περιεχόμενο της προσφοράς του, τροποποιώντας, αντιστοίχως, κατά το μέρος που απαιτείται τυχόν εκδοθείσες αποφάσεις. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές ανακαλούν την έγγραφη πρόσκληση του άρθρου 103, προς τον «προσωρινό ανάδοχο» για την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, εφόσον αυτό απαιτείται μετά την αξιολόγηση των προσφορών.

Στην περίπτωση διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων και εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τα ως άνω οριζόμενα, η επαναφορά της προσφοράς οικονομικού φορέα για τη διενέργεια των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές αποστέλλουν σχετικό αίτημα μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση helpdesk.esidis@eprocurement.gov.gr, αναφέροντας τον αριθμό της ηλεκτρονικής προσφοράς και τον αριθμό του ηλεκτρονικού διαγωνισμού.

Ειδικά και μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 308, παρ. 1 του ν. 4412/2016, οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν αντιστοίχως τα ανωτέρω αναφερόμενα στην παρούσα εγκύκλιο.

Οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς μεριμνούν ώστε η ανάκληση ή τροποποίηση των διοικητικών πράξεων, κατά τα ανωτέρω, να μην εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια την ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία σύναψης της δημόσιας σύμβασης.

Διευκρινίζεται ότι, η ισχύς των αποφάσεων κατακύρωσης κατά το άρθρο 105, που είχαν ήδη εκδοθεί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4497/2017 (13.11.2017), δεν θίγεται από τις διατάξεις του νέου άρθρου 79Α.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 107 του ν. 4497/2017, πλην της προσθήκης του άρθρου 79Α στο ν. 4412/2016 για το οποίο προβλέφθηκε ειδική ρύθμιση, δεν έχουν αναδρομική ισχύ και κατά συνέπεια δεν εφαρμόζονται σε εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης

κ.α.α.
ΚΑΣΙΜΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Κοινοποιήσεις:

- Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
- Γραφείο κ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/σης Δημόσιων Συμβάσεων

Εσωτερική Διανομή:

- Δ/ση Υποστήριξης και Σχεδιασμού
- Τμήμα Συντονισμού και Νομικής Υποστήριξης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Προεδρία της Δημοκρατίας
2. Όλα τα Υπουργεία/ Γενικές - Ειδικές Γραμματείες (Γραφεία κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/σεις Νομοθετικού έργου, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)
  - Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Τμήματα/ Γραφεία Προμηθειών)
  - Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης
  - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
  - Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης])
  - Υπουργείο Εξωτερικών
  - Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
  - Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
  - Υπουργείο Υγείας
  - Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Εφορείες Αρχαιοτήτων)
  - Υπουργείο Οικονομικών
  - Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
  - Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
  - Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
  - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
  - Υπουργεία Επικρατείας
3. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων)
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας - Ιονίου
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης
4. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν. 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.)
5. Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Γρ. Γενικού Γραμματέα)
6. Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), τα νοσοκομεία και τους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείου Υγείας, Τμήματα Προμηθειών)
7. Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)
8. Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων